

**VÝROČNÍ ZPRÁVA EKUMENICKÉ AKADEMIE PRAHA, O.S.
ZA ROK 2012**

**Ekumenická
akademie**

PRO ČLENSKOU KONFERENCI KONANOU V PRAZE DNE 15. KVĚTNA 2013

PODÁVÁ ŘEDITEL DR. JIŘÍ SILNÝ

Úvod

Ve srovnání s předchozími lety i se současným stavem, byl rok 2012 pro EAP náročný. Snížil se počet projektů, které jsme realizovali, protože předcházející projektové žádosti nebyly úspěšné a byli jsme tak nuceni výrazně snížit počet pracovníků. Největší změnu znamenalo převedení fairtradového velkoobchodu na nově vzniklé družstvo, které ale také nebylo schopno v obchodování pokračovat. Fakticky tak po osmi letech zanikl první fairtradový velkoobchod v postsocialistických zemích, který jsme provozovali od roku 2004. O tom jsme ostatně informovali už v loňské zprávě.

Řízení akademie v loňském roce mělo prvky krizového managementu, který nakonec měl úspěch. Úspornými opatřeními i důslednějším získáváním dárců se podařilo zlepšit celkovou ekonomickou situaci i za tak nepříznivých podmínek. Podstatné bylo, že se podařilo získat financování pro pět nových projektů na další období. Podrobněji se to ukáže v následujících částech zprávy.

Projekty

Ukončené

- **Dramatické klimatické změny a Afrika** (říjen 2010 – únor 2012). Divadelní projekt ve spolupráci se souborem *Berliner Compagnie* a s *Kulturním centrem* v polském Lublinu, akademie projekt vedla. V rámci projektu vznikla česká, německá a polská divadelní hra, uskutečnily se tři divadelní festivaly a workshopy a hry byly uvedeny při různých příležitostech. Projekt byl financován Evropskou komisí a kofinancován z prostředku MZV. Závěrečnou zprávu EK ještě neschválila, byli jsme podruhé požádáni o nějaké opravy.
- **Awareness for Fairness** (únor 2010 – leden 2013). Mezinárodní projekt zaměřený na rozvojové vzdělávání, vedený berlínskou organizací BGS, s účastí dalších německých, rakouských a britských partnerů. V české části jsme spolupracovali s NaZemi a Fair Trade Česká Republika a věnovali jsme se společně úspěšnému zavedení kampaně fairtradových měst, škol a církví. V současné době jsou tak certifikována čtyři města (Litoměřice, Vsetín, Volyně a Český Krumlov), 5 škol a 6 církevních sborů a zařízení. Další jsou v procesu certifikace. Koordinovali postupně Robert Mimra, Kristýna Augustýnská a Linda Sokačová a Jiří Silný.
- **Klimatická změna a globální odpovědnost** (listopad 2011 – duben 2012)
K projektu nás vyzvala Nadace Rosy Luxemburgové. V jeho rámci jsme připravili brožuru o udržitelné energetice a ve spolupráci s řadou ekologických organizací zorganizovali tři kulaté stoly na téma udržitelné energetiky (v Praze, Českých Budějovicích a Brně). Projekt koordinoval Jiří Silný.

Pokračující

- **Česko proti chudobě:** nejvýznamnější česká kampaň nevládních organizací. Akademie je jedním z iniciátorů této kampaně a patří také k užší skupině projektových partnerů, kteří se podílejí na vytváření koncepcí a také na spolufinancování. Řada našich aktivit propaguje zároveň i cíle této kampaně, které jsou odvozeny od Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Projekt je financován z grantů českého Ministerstva zahraničních věcí.
- **Pražská škola alternativ** – projekt z grantu Nadace Rosy Luxemburgové. PŠA nabízí už od února 2011 (kromě prázdnin) každotýdenní semináře na různá témata a úspěšně tak pokračuje již třetím rokem. Konají se také tematické konference a některé texty jsou publikovány ve sbornících, které už vyšly čtyři. V loňském roce proběhlo 30 akcí. Debaty se zpravidla zaznamenávají a lze je shlédnout na TV Solidarita. Na projektu spolupracují další organizace: ProAlt, Centrum globálních studií, Alternativa zdola, Eurosolar, Socialistický kruh. Socialistická solidarita, Nová antikapitalistická levice a Masarykova demokratická akademie. V loňském roce projekt koordinovala v prvním pololetí Karolína Silná a v druhém pololetí Markéta Vinkelhoferová. V roce 2013 je koordinátorem Jan Májíček.
- **Jde to i jinak** – projekt připravený koncem roku 2011 byl schválen v květnu 2012. Jeho náplní je vzdělávání dospělých v oblasti lidských práv a pro nás to znamená možnost pokračovat v publikování materiálů Social Watch. Kromě toho se pořádají semináře, připravuje se hudební a filmový festival. Vznikne také informační spot a videa. Projekt je financován Ministerstvem školství, zahájení bude v červenci a bude trvat do října 2013. Partneři projektu jsou Gender Studies a Nesehnutí. Za EAP koordinuje Karolína Silná.

Nové

V loňském roce jsme byli mimořádně úspěšní s podáváním projektů, resp. jsme se staly partnery úspěšných projektů, ke kterým jsme byli přizváni. Čtyři projekty jsou financované Evropskou komisí a jsou zaměřené na rozvojové vzdělávání, začínají v lednu nebo únoru 2013 a trvají tři roky. Pro rok 2013 všechny získaly potřebné kofinancování (25%) z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR. Jsou to tyto projekty:

- **Globální férovost – školy jako aktéři změny**

Projekt je volným pokračováním předchozího (Awareness for Fairnes) a zaměřuje se na podporu globálního vzdělávání ve školách a na další rozšíření certifikace fairtradových škol. Partneři jsou z větší části stejní jako v předchozím projektu (Německo, Rakousko, Velká Británie). Za EAP projekt koordinuje J. Silný.

- **TriNet Global – obce, podnikatelský sektor a univerzity, jako činitelé změny**

Jak název naznačuje, jde zčásti o stejné partnery jako v předchozím projektu (navíc je Dánsko a Maďarsko), ale zaměření je širší. Ve spolupráci s městy, malými a středními podniky, školami a univerzitami půjde o prosazování konceptů udržitelného rozvoje na lokální úrovni, v podnikání i ve vzdělávání. Partnerskou obcí u nás původně měla být Praha 2, kvůli změnám ve vedení radnice ale jednáme s Prahou 3. Projekt koordinuje Patrik Eichler.

- **Make Chocolate Fair! – Za férovou čokoládu. Kampaň za větší spravedlnost v globálním obchodu s kakaem a čokoládou**

Celoevropská kampaň zaměřená na velké producenty čokolády. Požadavkem je, aby se zlepšily podmínky zemědělců na kakaových plantážích. Dalším cílem kampaně je rozšíření spotřeby fairtradové čokolády. K projektovým aktivitám patří petice a okružní cesta čokoládového autobusu po patnácti zemích Evropy. Projekt koordinuje Markéta Vinkelhoferová.

- **Prosazování fairtradových politik v rámci EU**

Projekt s řadou zahraničních a jedním českým partnerem, kterým jsou NaZemi. Cílem projektu je využít voleb do Evropského parlamentu v příštím roce k oslovení kandidátů a zvolených poslanců aby podporovali fairtrade v politikách EU. Projekt koordinuje Barbora Mrázková, která zároveň koordinuje spolupráci s NaZemi.

- **Aktivní společnost zemí Visegrádu**

Tento projekt je financovaný z Visegrádského fondu a účastní se ho partneři s Polska, Slovenska a Maďarska. Další podporu poskytuje Britská rada. Náplní projektu je trénink facilitátorů, kteří získají schopnosti pro práci s občanskými skupinami. Projekt probíhá jen v roce 2013 a koordinuje ho Jan Májíček.

Neúspěšné žádosti

Každoročně je řada projektových žádostí, na kterých se podílíme, a které nejsou úspěšné. Zde zmiňuji jen ty, o které jsme zvláště usilovali.

- **Potravinová bezpečnost** – projekt připravovala organizací Oxfam Italy (stejná organizace s kterou jsme měli projekt pro Social Watch)
- **Kurs solidární ekonomiky** (program Sokrates-Grundtvig), partneři Katolische Sozialakademie Österreich a Faludi Akademie z Maďarska – neměli jsme dostatečnou kapacitu vloni odmítnutý projekt přepracovat a podat znovu.

Připravované

V současné době jsou podané dvě projektové žádosti, u kterých čekáme na výsledek.

- **Oikosnet**, evropská síť křesťanských akademií, podala společný projekt v rámci programu Grundtvig, zaměřený na diskusi o roli náboženství ve společnosti.
- Pro plánovanou konferenci o chudobě v Evropě, která uspořádáme v listopadu v Praze ve spolupráci s naší členskou organizací Evangelische Akademikerschaft jsme požádali o spolufinancování **Česko-německý fond budoucnosti**.

Ve stádiu příprav jsou dvě projektové žádosti, které směřují k Nadaci Rosy Luxemburgové

- Ekologicky zaměřený projekt plánovaný na druhé pololetí letošního roku se zaměří na otázku dostavby Temelínské elektrárny a role firmy ČEZ. K tomuto tématu uspořádáme mezinárodní konferenci. Součástí projektu bude i seminář o udržitelné energetice.
- Pokračování **Pražské školy alternativ** v druhém pololetí se zaměří na témata základního příjmu a daňové spravedlnosti. Není ještě jasné, jestli budeme pokračovat v každotýdeních seminářích, nebo zvolíme jednu metodu práce.

Další zdroje financování

I když u uvedených projektů je základní financování zajištěno, zároveň se musí u většiny z nich dvacet procent nákladů předfinancovat (tuto částku dostaneme, až když je schválena závěrečná zpráva), takže budeme potřebovat i dodatečné zdroje. Kromě soukromých dárců a příjmů z obchodování nebo organizování studijních pobytů pro hostující skupiny budeme oslovovat i některé další sponzory.

Chystáme se znovu oslovit Vestfálskou evangelickou církev. Předběžná jednání jsme vedli také s katolickým biskupstvím v Hildesheimu, které už nás také dvakrát podpořilo, o publikování příručky pro spotřebitele.

Fair trade

V roce 2011 byl obrat obchodní činnosti akademie 3.958.000 Kč, pokles v roce 2012 na 2.139.000 Kč byl způsoben ukončením velkoobchodních aktivit a zásilkového obchodu (e-shop). Vzájemná vyrovnání mezi akademií a družstvem a firmou Fair Trade centrum, která nakonec velkoobchod převzala nejsou ještě úplně ukončena.

Vedle řady akcí se stánkovým prodejem se obchodování koncentrovalo jen v obchodě FairBio na Sokolovské 29. Tam zaznamenáváme stálý růst obratu, který je v letošním roce podpořen i tím, že nám NaZemi předalo část zákazníků jejich vinohradského obchodu, který byl na konci roku 2012 uzavřen. NaZemi se letos potýká

s podobným úbytkem projektů, jako my v předchozích letech a muselo ukončit své pražské aktivity. Jedním z plodů vzájemné podpory pak je to, že jsme zaměstnali jejich bývalou pracovníci Barboru Mrázkovou, která také pečuje o dobrovolníky, které jsme po NaZemi rovněž „zdědili“. Jedna z našich dobrovolnic, Zuzana Kohlová, studentka České zemědělské univerzity, napsala o našem obchodě svou diplomovou práci, kterou bude brzy obhajovat. Z práce mimo jiné vyplývá, že máme u řady produktů nejnižší ceny na českém trhu.

Výběr z aktivit

EAP organizovala sama nebo většinou s partnery v rámci uvedených projektů nebo i samostatně řadu seminářů, setkání, studijních pobytů atd. Spolupracovníci akademie se účastnili projektových koordinačních schůzek a konferencí. Zde je uveden jen výběr z těchto rozmanitých aktivit.

- 17.5. Seminář o fair trade v Českých Budějovicích s místním ProAltem (J. Silný, T. Tožička, K. Silná)
- 30.5. Seminář ČSSD Církev a společnost, Praha (příspěvek J. Silný)
- 16.6. Seminář „K problematice trvale udržitelného života“, KSČM, Praha (příspěvek J. Silný)
- 12.- 17. 6. „Europäische Identität und Perspektiven der Demokratie am Beispiel Tschechische Republik“ – studijní cesta pro skupinu z Vestfálska
- 6. - 7. 7. Závěrečná valná hromada Evropské kontaktní skupiny (European contact group on ecumenical social action) a ustavující shromáždění Josef Cardijn Association for the Development of Worker Education (příspěvek J. Silný)
- 14. 8. Tisková konference a seminář k vyhlášení zprávy Social Watch, Praha
- 25. 8. Informační a prodejní stánek na festivalu Čajomír, Praha
- 15. 9. Informační a prodejní stánek na festivalu Babí léto 2012, Praha
- 18. 9. Informační stánek kampaně ČpCH, Praha - Anděl
- 22.9. Informační stánek na festivalu občanských iniciativ, Praha
- 6. 10. Informační stánek na Dnu pro zdraví a udržitelnou energetiku, Praha 4 – Libuš
- 17.10. Prezentace k 25. výročí vyhlášení Mezinárodního dne za odstranění chudoby, kulatý stůl Zelená ekonomika, Praha
- 28.10. Informační stánek na slavnosti Modlitba za domov v Roudnici nad Labem
- 30. 10. Spolupořádání 1. národní konference o fair trade, Litoměřice
- 1. 11. Informační stánek při občanské schůzi ve Štětí

- 5. 11. Informační stánek při občanské schůzi v Praze – Letňanech
- 17. 11. Informační stánek na akci k výročí studentské demonstrace, Praha
- 15.11. Přednáška a beseda pro studenty Svojsíkova gymnázia, České Budějovice
- 22. 11. Promítání filmu Blooming business s besedou pro studenty Vysoké školy ekonomické v Praze
- 17. 12. Konference Pražské školy alternativ o veřejných službách
- 8.12. Přednáška na univerzitě v Heidelbergu (J.Silný)

Zapojení do aktivit občanské společnosti:

- podpora koalice Stop vládě
- kritika zákona o nápravě křivd (církevní restituce), zapojení do sdružení Křesťané za sociálnějiší církvev

Členové a partneři

Členské organizace

Církyve: Československá husitská; Pravoslavná; Starokatolická; Obec křesťanů.

Další členové: Unie katolických žen, o.s., Mariona, o.s.

Zahraniční členové: Evangelická akademie Míšeň, Ekumenické informační centrum v Drážďanech, Sdružení evangelických akademiků (SRN); Betriebsseelsorge Oberösterreich (Linec, Rakousko).

Individuální členové

V evidenci akademie jsou tři desítky členů individuálních.

Členství akademie v jiných organizacích

EAP je členem následujících organizací a podílí se na práci uvedených kampaní a sítí:

- ◆ *OIKOSNET* (dříve *Ekumenické sdružení akademií a laických center v Evropě* - EAALCE),
- ◆ *EURODAD*, evropská síť organizací zabývajících se oddlužením a rozvojem
- ◆ *České fórum pro rozvojovou spolupráci* (FoRS, zakládající člen)
- ◆ *SOCIAL WATCH* mezinárodní síť a národní koalice (EAP je koordinátorem)
- ◆ *Fair Trade Česká Republika* (dříve *Asociace pro Fair Trade*, zakládající člen)
- ◆ EAP je také součástí české koalice *Milostivé léto* (Jubilee)
- ◆ EAP jedním z iniciátorů kampaně *Česko proti chudobě* a podílí se na její činnosti.
- ◆ EAP je zakládajícím členem české *Klimatické kampaně*
- ◆ EAP se podílí na aktivitách ekumenické sítě *Oikotree*
- ◆ EAP je členem sítě ČKES – (Česká křesťanská environmentální síť)

Tým akademie

Kuratorium

Kuratorium (výbor) akademie pracovalo ve složení:

Jan Cieslar, Tomáš Tožička, Hana Tonzarová, Bohuslava Boučková, Annegret Krellner, Klára Hejkrliková, Milan Horák (předseda) a Jiří Silný z funkce ředitele.

Revizní komisi tvořily Michaela Mimrová a Jana Krejčířková.

Kuratorium se nedokázalo sejít v usnášeníschopné podobě. Měli jsme dvě porady se třemi členy.

Výjezdní zasedání se také nepodařilo najít společný termín – nakonec jsme je uspořádali pro nové pracovníky v lednu 2013.

Pracovníci

Počet pracovníků akademie byl v roce 2012 velmi proměnlivý.

V průběhu roku ukončili pracovní poměr

- Alena Věžníková, koordinátorka projektu koordinaci projektu Fair Flowers (ukončení v lednu 2012) – v současné době pracuje pro Nesehnutí.
- Daniela Richterová, která pracovala na částečný úvazek při rodičovské dovolené,
- Petr Hušek, koordinování projektu Dramatická klimatická změna a Afrika, ukončeno v únoru 2012
- Karolína Jánošíková, vedoucí kanceláře, od listopadu 2011 do května 2012

- Linda Sokačová, koordinátorka projektu Awareness for Fairnes od října 2001 do dubna 2012 (vystřídala Kristýnu Augustinskou)
- Daniel Grof, který od března 2012 přešel do družstva
- Zuzana Pavlů, přešla v březnu 2012 do družstva
- Olya Tesařová, vedoucí obchodu Fair+Bio, do června 2012

V roce 2013 ukončily pracovní poměr

- Ing. Marie Hanušová manažerka prodeje do února 2012 pak na nemocenské
- Klára Hejkrliková, která nastoupila v říjnu 2012 a odešla v únoru 2013

V současné době je stav zaměstnanců EAP následující:

Projektoví pracovníci:

- Jiří Silný, ředitel, projektový koordinátor
- Jiří Šteg, finanční manager
- Veronika Bačová, práce s veřejností
- Karolína Silná, koordinátorka projektu
- Jan Májíček, koordinátor projektu
- Barbora Mrázková, koordinátorka projektu, vedení dobrovolníků
- Markéta Vinkelhoferová, koordinátorka projektu
- Patrik Eichler, koordinátor projektu

Pracovnice v obchodě

- Daniela Honigmann, vedoucí obchodu
- Jitka Podzimková, výpomoc v obchodě, chráněné pracovní místo

Na rodičovské dovolené

- Mgr. Katarina Petránková (Kucharská), na rodičovské dovolené od listopadu 2011

V březnu a dubnu u nás pobýval na měsíční stáži praktikant Michel Robra ze Švýcarska. Spolupracovali jsme s dobrovolníky, zejména v obchodě a při prodejních akcích, vloni to byli Zuzana Kohlová, Sandra Silná, Martin Třešňák, Antonín Slezák, Bohuslava Boučková a příležitostně i další.

Pro akademii pracovala účetní firma Finesa ing. Sezimy. Naším auditorem je ing. Adamec z firmy Adamec Audit.

Hospodaření

Pozornost jsme věnovali na jedné straně úsporným opatřením a důsledné alokaci výdajů v rámci jednotlivých projektů a na straně druhé získávání dodatečných peněžních prostředků.

Obrat

V roce 2011 dosáhl celkový obrat rekordní výše 13.210.000 Kč, z toho 9.251.000 připadalo na projektovou činnost a 3.958.000 na fair trade. V roce 2012 došlo k velmi výraznému snížení o více než polovinu: celková částka byla 5 878 000 Kč (3 740 000 projekty, 2 139 hospodářská činnost). Pokles je daný menší projektovou aktivitou a ukončením velkoobchodní činnosti. Vzhledem k tomu není pokles u hospodářské činnosti tak velký, jak se dalo čekat a ukazuje, že náš obchod si vede dobře.

Výsledek hospodaření:

Výsledek hospodaření je ve srovnání s rokem 2011 překvapivě pozitivní.

	Rok 2011	Rok 2012
Hlavní činnost (vzdělávací projekty):	- 201.000 Kč	94.000
Hospodářská činnost (fair trade):	27.000 Kč	21.000
Celkem	- 174.000 Kč	115.000

To je celkové zlepšení o 289.000, i když v případě hospodářské činnosti jde o malé snížení. Za ztrátu roku 2011 mohly především kursové ztráty ve výši 293 000. V roce 2012 byly tyto ztráty 98.000. I to je samozřejmě hodně. Pokud je to možné, snažíme se těmto ztrátám zamezit operativními přesuny mezi eurovými a korunovými účty, ale hlavní problém je, že v rámci evropských projektů jdou kursové ztráty na vrub příjemce dotace.

Dalšími pozitivními ukazateli jsou v Rozvaze snížení krátkodobých závazků (Pasíva B III.) z 3.128.000 na 1.549.000, na méně než polovinu. To se týká zejména závazků vůči dodavatelům fairtradového zboží (z 2.552.000 na 656.000).

Našimi sponzory a dárci byli zejména Evropská komise, která financovala většinu našich projektů. Kofinancování evropských projektů pocházelo od České rozvojové agentury a od soukromých dárců (seznam v příloze).

Důležitá je nyní už dlouhodobá spolupráce s Nadací Rosy Luxemburgové, která má vyhlídky i na další pokračování.

Závěr

Rok 2012 byl pro EAP nakonec úspěšný, i když musela překonat značné obtíže a některé těžkosti (zejména závazky z minulých let, i když už snížené), stále přetrvávají. Vzhledem k tomu, že v současné době je zajištěno základní financování činnosti na příští tři roky a máme i definované možnosti dalších příjmů, můžeme si dát za cíl, že tuto jedinečnou příležitost využijeme k tomu, abychom se zbavili závazků a vytvořili i nějaké rezervy.

Současný pracovní tým akademie představuje pozoruhodnou sestavu s širokým zázemím v řadě dalších aktivit a s kontakty na další organizace. Můžeme tak ještě výrazněji napomáhat dialogu a integraci občanských aktivit zaměřených na podporu udržitelného rozvoje, participace a solidarity ve společnosti.

Přílohy

Rozvaha a Výkaz zisků a ztrát

Seznam dárců

V Praze 15.5.2012